

EUROPHARM FORUM'UN 7.YILLIK TOPLANTISI

6-7 Kasım 1998 Kopenhag-DANİMARKA

EuroPharm Forum, Dünya Sağlık Örgütü'nün Avrupa Bölge Ofisi'nin çatısı altında eczacılık örgütlerinin oluşturduğu bir örgütlenme (The EuroPharm Forum of Pharmaceutical Associations and the World Health Organization Regional Office for Europe). EuroPharm Forum'un amacı, Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) politikaları ve herkes için sağlık hedefleri desteğinde sağlığı geliştirmek için çalışmalar yapmak. Avrupa Bölgesinde şu anda 51 üye ülke bulunuyor, bunların 31'inin eczacılık örgütü EuroPharm Forum'un üyesi. Bu yılki toplantıda Makedonya Eczacılık Örgütü ve Moldova Cumhuriyeti Eczacılar Birliği'nin üyelikleri de kabul edildi.

EuroPharm Forum'un 7.Yıllık Toplantısı 6-7 Kasım 1998 tarihlerinde Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da yapıldı. Ülke, kraliyet olarak adlandırıldığı halde demokratik ortamı her yerde hissediyorsunuz. Kraliyet sembolik anlamda kalmış; adı cumhuriyet olan ülkelerden daha fazla demokrasi olduğunu görüyorsunuz, sorunun söylemde değil uygulamada olduğunu farkediyorsunuz. Kopenhag, çok şirin, düzenli, insana huzur ve mutluluk veren bir kent. Dünya Sağlık Örgütü'nün Avrupa Bölge Ofisi binası kentin son derece sakin bir semtinde bulunuyor. EuroPharm Forum'un yıllık toplantısının açılışı ve birinci günkü oturum bu binada yapıldı. Binanın dıştan görünüşü oldukça sade; içine girdiğinizde ise çok yoğun ancak telaştan, gürültüden uzak bir çalışmayla karşılaşıyorsunuz. Başta Avrupa olmak üzere dünyanın sağlık, ilaç ve eczacılık politikaları bu binada oluşturuluyor. Binanın içinde ve toplantıda sadelik, mütevazilik ve çalışkanlığı hemen farkediyorsunuz. Bir işi yapmış olmak için yapmıyorlar, kendilerine belirli hedefler çizmişler, ona ulaşmak için maksimum çabayı harcıyorlar.

Ecz. Betül BİLGETEKİN
TEB Genel Sekreteri

Zamanı ise çok iyi kullanıyorlar ve her işi ciddiye alıyorlar. Yaptıkları her çalışmayı belgeliyorlar.

Farmasötik alandaki önemi giderek artan EuroPharm Forum'un 7. yıllık toplantısına 29 Avrupa ülkesinden 84 kişi katıldı. Daha önceki yıllarda katılmayan örgütler de Forum'daki etkinliklerini göstermek üzere bu toplantıya katıldılar. Üyelerin dışında gözlemci sekiz organizasyondan beşi ve Avrupa Birliği'nden bir temsilci de bu toplantıya katıldı.

EuroPharm Forum'un Başkanı Mr.Joep Winters (Hollanda) toplantının açılışında yaptığı konuşmada bir yıllık çalışmalarını anlattı; çalışma gruplarının sekreteryası ile birlikte örgütün kalbini oluşturduklarını söyledi. Başkan konuşmasında ayrıca eğitimin önemini vurguladı; hastalardan gelen sorular arttıkça eczacıların da bunları yanıtlayabilmek için daha fazla araştırıp okuyacaklarını belirtti. Mr.Winters, eczacıların yalnızca ilaç uzmanı olmadıklarını, farmasötik hizmetlerin kalitesini ve önemini değerlendirmeleri gerektiğini vurguladı. EuroPharm Forum'un canlı bir organizasyon olduğunu belirten Winters bu çatı altında sürdürülen ve hedeflenen projeleri anlattı. Halen beş projenin, sağlığı daha iyi bir noktaya getirmek amacıyla aktif bir şekilde sürdürüldüğünü belirtti.

Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölgesi Direktörü Dr.J.E.Aswall da yaptığı konuşmada sağlık politikalarının yalnızca sağlık bakanlıklarınca oluşturulamayacağını, diğer bakanlıkların, ulusal örgütlerin ve üniversitelerin de sağlık politikasının oluşturulmasında mutlaka katkı vermeleri gerektiğini vurguladı. Dr.Aswall, Dünya Sağlık Örgütü'nün sistemi içinde ve farmasötik sektörde EuroPharm Forum'un önemini belirterek Forum'un şu andaki etkinliklerine ve gelecekteki çalışmalarına desteğini sürdüreceğini söyledi. Dr.J.E.Aswall, konuşmasında üçüncü bin yıla girerken nerede olduğumuzu düşünmemizin ve insanlar için en iyisini yapmamızın önemini vurguladı. Bir sonraki toplantıda 21. Yüzyılda sağlık konusunun tartışılması ve bu stratejide eczacının yer alması gereken alanların tanımlanması konusunda da Forum üyelerine çağrı yaptı.

Toplantıda, Yönetim Kurulunun bir yıllık çalışma raporu ana başlıklar olarak sunuldu; 1997/98 yılı kazanımları aktarıldı. Daha sonra sürmekte olan beş projenin değerlendirilmesi ve Forum'un gelecekteki planları tartışıldı. Farmasötik hizmetler, eğitim ve uygulama açısından değerlendirildi. İyi Eczacılık Eğitimi Uygulamaları (Good Pharmaceutical Education Practice-GPEP) konusundaki çalışmalar ve hazırlanan raporlar anlatıldı.

Toplantıda yönetim kurulu üyelikleri için yapılan seçimler sonucu görev dağılımı şu şekilde oldu: Başkan, Mr.Hans-Günter Friese (Almanya); II.Başkan Ms.Maja Jaksevac- Miksa (Hırvatistan); Sayman Mr.Reijo Purasmaa (Finlandiya); Üyeler Ms.Collette Mc Creedy (İngiltere), Ms.Suzete Costa (Portekiz), Ms.Mary Ann Sant Fournier (Malta).

Scandic Hotel'de yapılan ikinci günkü toplantı ağırlıklı olarak sağık ve eczacılık mesleğine ilişkin politikaların ve oluşturulan raporların tartişılması ile sürdü. Farmasötik hizmetler ve eğitim gereksinimleri üzerine yapılan çalışma katılımcılara sunuldu. Prof. Carl Trinca (ABD), gelecekteki eczacı profilini tanımlayarak, üçüncü bin yıla doğru gelecekte güvenli, etkin ve güçlü bir noktada olmanın bizlere bağlı olduğunu söyledi. Teorinin pratiğe aktarılmasının için en zor tarafı olduğunu, ulusal eczacılık örgütlerinin ülkelerindeki üniversitelerde eğitimi değiştirmelerindeki zorlukları vurguladı ve eczacıların bugün ve gelecekteki eğitimlerinin önemli olduğu belirtti.

Sigarasız bir Avrupa için yapılan çalışmalar ve bu konuda eczacıların rolü projesi kapsamında yapılanlar anlatıldı. Diabette Eczacının Rolü, Astımda Eczacının Rolü projeleri çerçevesinde çalışma grupları ve katılımcı ülkelerin çalışmaları tartişıldı.

İkinci gün, üzerinde önemle durulan konu Hipertansiyonda Eczacının Rolü projesiydi. Çalışma grubu tarafından oluşturulan hipertansiyonun kontrolü projesinin protokolü bu toplantıda tüm ayrıntıları ile görüşüldü. WHO Avrupa Bölgesi Kronik Hastalıkların  nlenmesi Bölümünden Dr. Anshra Shatchkute, multidisipliner yaklaşım ve g  lerin bir araya getirilmesinin nedenlerini açıkladı. Önleyici çalışmaların, kamu eğitiminin ve hasta eğitiminin arttırılmasını; çalışmanın hipertansiyon kontrolünde yeni modeller oluşturma doğrultusunda yapılmasını söyledi. Bu alandaki müdahalenin, sigara içilmesi, beslenme, egzersiz, stres kontrolü ve ilaç alımı konularında yapılmasını belirterek eczacıların hipertansiyon kontrolünde aktif bir şekilde yer almalarını istedi.

Hipertansiyon projesinin önemi ise şu şekilde vurgulandı: Avrupa'da yaşlılar nüfusun % 20'sini oluşturuyorlar, 2000 yılında ise bu oran %25'e

ulaşacak. Bu nedenle hipertansiyon birçok ülkede en büyük sağık sorununu oluşturuyor. Birçok ülkede hipertansif nüfusun % 20'den azı kontrol altında tutuluyor. Teşhisi kolay olduğu halde hipertansiyon hastaları genelde hastalıkları teşhis edilmemiş bir şekilde yaşıyorlar. Tedavisi kolay olduğu halde tedavi edilmiyorlar. Vakaların % 30'u teşhis edilmemiş; teşhis edilen ve tedavi edilenler ise % 15 oranında. Teşhisi, tedavisi ve kontrolü yapılabilen hastaların oranı % 40; teşhis edilen ancak tedavi edilmeyen vakalar ise % 15'i oluşturuyor. Oysa ki hipertansiyon erken teşhis edilirse etkin bir tedavi yapılabilir. Tansiyonun sürekli ölçülmesi ile kontrol altında tutulabilir. Halkın ve hastaların eğitimi de hipertansiyonun kontrol altına alınmasında ve tedavisinde önemli bir rol oynuyor.

Projenin temel hedefinin toplumda hipertansiyon kontrolünün sağlanması için hastalığın önlenmesi, teşhisi ve tedavisinde eczacıların daha aktif katılımının sağlanması olarak belirlendi. Bu konudaki stratejiler ise şu şekilde saptandı: Sağık eğitimi, tansiyon ölümü, risk faktörlerin taranması, ilaçlar hakkında öneriler, tansiyonun kendi kendine  l m .

Hipertansiyon projesinin protokolünde, hipertansiyonun kontrol altına alınmasında eczacının yer almasının önemi şu şekilde tanımlanmaktadır: Avrupa Birliği'nde 350 milyon nüfusa hizmet veren 107000 eczane bulunuyor; hergün 17 milyon kişi eczaneye  r yor. Hasta olan veya sağıklı insanlar eczaneye sıklıkla  r yorlar. Eczacı, yüksek eğitim almış randevu almadan rahatlıkla g r ş lebilecek bir sağık elemanı. Sağıklı yaşam tarzının geliştirilmesi ve kardiyovasküler risk faktörlerinin taranması için eczaneler çok uygun bir ortam. Eczacılar, ilaçların kullanımı, hastalıkların kontrolü, ilaç tedavisi ve önlenmesinde bilgi sahibidirler. İlaça bağlı sorunları saptaya-

bilirler, c z m  için olası önerilerde bulunabilirler, terapötik verileri saptayabilirler.

Projede hedef kitle, hipertansiyon tedavisi görenler ve kardiyovasküler risk faktörü taşıyan hastalar ( r. sigara içenler, şışman kişiler, diabetikler, yüksek kolesterol l  hastalar) olarak belirlenmiş. Hipertansiyonun  nlenmesi için; düzenli beslenme, egzersiz, alkol tüketiminin kontrolü, stresin kontrolü ve diğer kardiyovasküler risk faktörlerin kontrolü gerekiyor. Toplantıda tüm  ye ülkelerde hipertansiyon projesinin hayata geçirilmesi için eczacı örgütlerinin ve eczacıların aktif bir çalışma yapmaları istendi.

EuroPharm Forum toplantısı süresince ve toplantıdan sonra, ülkemizde eczacıların günlük sorunlarla  raşmaktan geleceğe yönelik politikalar oluşturmaya zaman bulamadıklarını düşündüm. 2000'li yıllara girerken, üçüncü bin yılda mesleğimizin hangi konumda olacağı konusunda şimdiden yoğun bir çalışma yapmamız gerektiği bir kez daha vurgulanıyordu. Türk Eczacıları Birliği yöneticileri olarak son üç yılda birçok proje ürettik. Bunlardan eğitici eczacıların eğitimi projesi kapsamında bölgelerden gelen eczacılara HIV/AIDS, Aile Planlaması ve Astım konularında meslektaşlarını eğitebilecek düzeyde bir eğitim verildi; gerekli dokümanlar dağıtıldı. Eğitimin mesleğimizdeki önemi sürekli olarak vurgulandığı halde bu eğitimlere katılımın henüz istediğimiz düzeyde olmadığını görüyoruz. Belki de meslektaşlarımız, bunca sorun arasında eğitim programlarını gerekli bulmuyorlar. Ancak, gelecekteki sorunları bugünden c zmek için eğitim konusuna gerekli önemi vermemiz gerekiyor.

   nc  bir yıla girerken bizlere çok önemli görevler düşüyor. 2000'e bin kala hangi noktada, nerede oluğumuzu ve ne yapmamız gerektiğini düşünmek zorundayız.